

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Vindicantur quædam in Maximi de Charitate centuriis à ce[n]sura Gesneri,
& Opsopœi, Cap. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](#)

contrà quām Seueriani Theopaschitę contendebant. Postremo eiusdem pag.
vers. ante τὸ δίκτιο; collocanda est præpositio εἰς. Pag. 2. vers. 7. pro ἐάστως,
δέστως restituo. Oalis enim remorissima quædam atque inamoenissima soli-
tudo erat, in quam Imperatores plerunque eos relegabant, qui ab ipsis in fide
dissentiebant. Vers. 14. μεταπεμφάμνοι τῷ ξένῳ τῷ φράγματος. Mihi ad sensum
accommodatus videatur, ut μεταπεμφάμνοι legamus. i. δυχερεύαντες, χαλεπῶς
φέροντες. Sic vers. 29. ταρφεῖσθαις malim, quām, ut habet editio, ταρφεῖσθαις:
ut respondeat huic verbo ταρφεῖσθαι, quod proximè antecedit. Fol. 353.
pag. 1. hunc morem in Ecclesia Romana obtinuisse tradit Theodorus, ut nulla
immobilia bona possideret. Quod si etiam aliquid huiusmodi obuenirent, pro-
tinus venderentur, pretiūmque in tres partes diuidetur, quarum una Eccle-
siæ, altera Episcopo, tertia Clero tribueretur. Atque hunc morem in reliquis
quoque rebus obseruari. Sed & hic quoque non leue erratum inuasit. Etenim
pro ἀγέως πιθανόεσθαι, facile appetit legendum esse εὐθέως πιθανόεσθαι.

Vindicantur quædam in MAXIMI de Charitate Centuriis à censuris
Gesneri & Obsopœi interpretis. CAP. XVII.

IN Maximi eruditissimi viri Centuriis de Charitate, quædam mihi animad-
uertisse videor. In quibus eiendem, meo quidem iudicio, inanem, vel
certè parum felicem operam suscepit Gesnerus, Interpretis Obsopœi conie-
cturas, ut opinor, fecutus. Ea porrò, ne aliqui Lectori fraus fiat, hic annota-
da duxi. Cent. 3. art. 15. pro τῷ πνεῳ τῷ πνεῷ αὐτῷ λύπης τοῦ πνεοῦ εὑρίσκεται;
legendum putat τῷ εἵδεντι, & pro εὑρίσκει, εἰδείζῃ. Ego nihil planè in ver-
bis immutandum censeo, verùm sic duntaxat legendum, τῷ πνεῳ, ut hæc
per interrogationem efferantur, hoc sensu: quidnam causa est, cur offensi
aduersus eum animi acerbitatē paris? Artic. 29. causam nullam video, cur
hæc verba τῷ κυρίῳ submoueantur. Vult enim author id quod non est, priua-
tionem esse non quidem eius quod propriè est (id est, Dei) sed eius quod per
participationem propriè existentis (hoc est Dei) est. Art. 60. putat idem Gesne-
rus in his verbis, πάντων τῷ ταρφεῖσθαινόταλμάντι λόγῳ εἴπειν σπολάθεον;
pro hoc postremo vocabulo collocandum esse ἀπελαύνει. Sed hūic emen-
dationi nullus hīc mihi locus esse videtur, cùm recepta littera commodum
sensum nobis exprimat. Vult enim Maximus virtia superata inanis gloria affe-
ctum antè compressum, ac velut vinculis quibusdam coercitum aduersus ani-
mam soluere. Neque enim huiusmodi vitium nisi reliquis domitis ac profligatis,
existere plerunque solere. At multo crassius illud est, quod Art. 68. pro
ἀδολεξίᾳ, emendat εἰδελεξίᾳ, ignorans videlicet ἀδολεξίας vocem apud
Dauidē, ac plerisque aliis Scripturę locis usurpari pro pia ac iucunda quadam
meditatione. Art. 95. in illis verbis, ἐν λάθι τόδε, ἀπώλετο τόδε, Interpres Obsopœus corrigit εν λάθι. vertit enim, fractum est. Ego tamen haud paulò lu-
bentius legerim εν λάθι, surreptum est. Cent. 4. Art. 60. perperam quoque
Gesnerus in his verbis, εδε λογίζεται ἔστιν οὐδὲν κατειληφέναι, pro ἔστιν, συντον
legendum esse coniicit, cùm Paulus ipse hanc emendationem apertè respuat,
Philipp. 3. ad quem hoc loco Maximus alludit.

Collecta nonnulla ex Epiphanius Hæref. 30. quæ est Ebionitarum.

CAP. XVIII.

ME MINIT Epiphanius in hæref. 30. Pellæ verbis cuiusdam Decapoleos,
in quam hæref. 29. Christianos imminentे Hierosolymitana obſidione
diuinitus admonitos commigrasse, sicque impendenti exitio subductos fuisse
scribit.

scribit. Refert etiam, quemadmodum Iosephus quidam Iudæus admirabili quadam ac singulari Dei gratia cùm aliorum exemplis, tum variis morbis admonitionibꝫque diuinis, quibus diutissimè restiterat, tandem aliquando superatus, Christianam fidem amplexus sit. Estque hęc historia lectu dignissima. In ea enim elucet insigne diuinæ benignitatis & misericordiæ argumentum. Ibique etiam Apostolorum fit mentio, quos sub se Patriarcha Hierosolymitanus habebat. Horum porrò munus erat, hoc illūcque se conferre, ut Patriarchæ nomine decimas & primitias legerent, atque etiam in sacerdotum vitam ac mores inquirerent, quosque improbos atque ignauos inuenissent, eos gradu mouerent. Sed & illud ad eorum, qui in media hæreticorum turba non sine acerbissimo dolore interdum degunt, consolationem valet, quod hic quoque scribit Epiphatius, in tota vrbe Scythopolitana vnum duntaxat Iosephum Orthodoxum fuisse, cùm cæteri omnes Arrii errorem amplecterentur. Porro ut hīc etiam aliquid adnectam, quod ad piorum animos, aduersus eas heres, quæ hac tempestate grassantur, munieridos corroborandosque pertineat, valde ponderanda sunt hæc Patriarche verba, quibus ad Christianum Antistitem, cùm cum eximio munere affecisset, vsus est, Offer pro me. Hoc enim loco ~~τρεσφέρων~~ idem planè est quod λειτουργῶν, vel ἱερογράφων, hoc est, sacris operari, vel, Missam celebrare. Idque ex ea causa perspicuè colligi potest, quam mox subiungit, Scriptum est enim, quæ per sacerdotes Dei in terra ligata vel soluta fuerint, ea quoque ligata vel soluta in cælo fore. Eodem modo, quoniam eo nomine apud Hæreticos traducimus, quod certis diebus à carnis ex Ecclesia instituto abstineamus: tanquam videlicet hac in re Hæreticos quosdam veteres imitemur, qui omnium carnium usum suis interdictum volabant, vide quæsò quām diuersa ab Ebionitis causa nostra sit. Nos enim id eo facimus, ut Spiritu aduersus carnem roboris aliquid afferamus: illi διὰ τὸ οὐαγίας γὰρ μέλεις σώματος ἐνεψ . i. quod ex coitu & corporis coniunctione ortum ducant. Sed hæc επευδόν loco haberi velim, atque εἰ παρέργου μοι περ. Neque enim mihi in hoc opere de materiis hoc tempore controueris nisi striatum aliquando, ac velut per transennam agere propositum est. Itaque hoc caput claudam, si prius hoc quoque adiecero, Epiphanio de nomine haudquam cum Eusebio conuenire, cùm scribit Ioannem Evangelistam balneum ingredi parantem, simulatque Ebionem intus esse intellexit, statim pedem retulisse, illud scilicet metuentem, ne balneum, in quo hostis veritatis erat, recente concidens vna eum opprimeret. Eusebius enim, quem potius hoc loco sequendum puto, Cherintho hoc tribuit, non Ebioni.

Emendantur quedam in eadem Hæresi. C. A. P. XVIII.

CVM ex tricesima hæresi ea excerptem, quæ superiore capite à me allata sunt, eadem opera aliquot etiam loca collegi, in quibus Cognarius Medicus, dum in Theologorum messem falcam iniicit, parum diligentem & eruditum interpretem præstítit. Ea porrò huc idcirco proferenda putaui, ne cui erroris eum falsò insimulare videar. Ac primùm in his verbis, Ille vero accersitis ministris præcepit aquam parari, velut qui morbi gratia auxilium aliquod adhibere vellet, cùm per aquas ipse Patriarcha grauiter ægrotaret, perfacile fuit animaduertere legendum esse in Græco, βούθημα πτ ~~τρεσφέρων~~ μέλλω δι' ιδεῶν, ac sic transferendum, velut qui propulsandi morbi causa opem aliquam per aquas admouere vellet grauiter ægrotanti Patriarchæ. Neque enim hoc vult Author Patriarcham per aquas ægrotasse, sed finxisse Antistitem aquis.

Lib. 3. cap. 22.

C.